

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome I. Alvarez De Paz In omnes libros De Vita Spirituali Eiusque Perfectione

Álvarez de Paz, Jacobo

Antverpiæ, 1620

Quam iucunda sit perfectorum memoria, & quod perfectio ob summam sui dignitatem ab omnibus sit excolenda. caput. 37.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49057](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49057)

Aug.
jib. med.
6. 25.

piunt. Nā qui parcē seminat, parcē & metet
Dominus etiam redditurus est vnicuique se-
cundum opera sua; Quare qui magna bono
gessit, magnis bonis ditabitur, & qui pau-
gessit, minora recipiet. Augustinus ait: Quo-
dispar est gloria singulorum, sed communis
est lætitia omnium.

CAPVT XXXVII.

*Quam iucunda sit perfectōrum memoria, & quā
perfectio ob summam sui dignitatem ab om-
nibus sit excolenda.*

Perfectos viros in cælesti patria recep-
& apud Dominum exultantes, fideles
sua memoria non delent, nec terrigenæ obli-
uiscuntur, sed eorū honorificē recordantur.
Quos enim sanctē & perfectē vixisse con-
periunt, aut statutis temporibus, aut quoties
memoria ipsorum incidit, non sine laudē
admiratione concelebrant. Idque Salomon
Deo inspirante cognouit, dum inter fra-
sententias hanc etiam scripsit: Memoria iusti
cum laudibus, & nomen impiorū putrefac-
Vir iustus atque perfectus memoriam in
cordibus hominum perpetuam, & illam ho-
nificam, & laudibus refertam assequetur.
vtrumque sanctus Dauid vnico versu con-
plexus est; in memoria æterna erit iustus, &
auditione mala non timebit.

Prou. 10

Ps. 111.

Exo. 28.

Non nihil etiam huius utilis, & iucunda
perfectorum memoriæ, quam post se reli-
quunt, in veste Sacerdotis figuratum intel-
gunt.

gimus. Nam illa vestis, ex qua mala punica,
 & aurea tintinnabula dependebant, quorū
 dulcis sonus ingrediente Sacerdote taber-
 naculum aures vniuersorum adstātiū pul-
 sabat. Extremitas huius vestis finis ipse est
 sanctæ & cælestis conuersationis, quæ in pe-
 dibus finitur, quoniam ad finem vsque vitæ
 perdurans, in aliam meliorem conuersatio-
 nem commutatur. Sed vide quid ex hac ex-
 tremitate siue ora dependeat: certè mala
 punica, & tintinnabula, quæ iucundam &
 sanctam perfectorum memoriā designant.
 Tintinnabula namque sonant, & ad efferen-
 da lumina, & ad videndam vestem Sacerdo-
 tis, & mala punica nos prouocant. Et dū ver-
 ba, quæ vitæ perfectorum tractant, audimus,
 nihil aliud internis oculis, quam sanctissimā
 quandam vitam, & cælestia desideria, Chari-
 tatis opera, & purissimas omnium virtutum
 actiones adspicimus. Quibus & ad laudādos
 sanctos ipsos, & (quod præcipuum est) ad
 laudandum Dominū sanctitatis auctorem,
 & omnis perfectionis datorē permouemur.
 Quis enim alicuius perfecti viri vitam &
 actus considerans, non clamet cū Davide: *Ps. 145.*
 Generatio & generatio laudabit opera tua; &
 potentiam tuam pronuntiabunt. Magnifi-
 centiam gloriæ sanctitatis tuæ loquentur, &
 mirabilia tua narrabūt, & virtutē terribilium
 tuorum dicent: & magnitudinem tuam nar-
 rabunt. Memoriam abundantiae suauitatis
 tuæ

tua eructabunt: & iustitia tua exultabunt.
 Verè Domine omnes gentes, omnesque
 nationes opera tua laudant, & potentiam tuam
 prædicant, illa scilicet opera præcipue, quæ
 in sanctis tuis facis, & illam potentiam quam
 in mutatione & emundatione cordium eorum
 ostendis. Narrant, inquam, illam immensam
 magnificentiam, quadilectos tuos è vinculis
 rerù mundanarum ereptos, sanctitate multi-
 plicas, & mirabiles aquarù cælestium decu-
 sus, quibus illos emundas. Memoriam huius
 eximie potentie & suavissimæ misericordie
 omnes eructant, & id nimis vtiliter, quia
 horum operum recordantur, ad tuam iusti-
 tiam consecrandam interius exultant. Om-
 nia quæ in superioribus dicta sunt manifestè
 confirmant summam esse perfectionis dig-
 nitatem, quam vniuersi homines deberent ap-
 petere. Nā si pro mundi dignitatibus inde-
 tignabili studio laborant, quanto vtilius est
 illis, pro dignitate perfectionis laborare, quæ
 non solum in hoc seculo magnos & honore-
 biles reddet, sed etiam id futuro, atque in
 regno Dei, & in æternum, & apud Deum &
 Angelos eius claros & gloriosos efficiet.
 Dignitas perfectionis magna est, & (vt ita
 dicam) ampla, quæ si volumus, cito incipit, &
 nunquam nos deserit, & sanctissimis volu-
 ptatibus nos ipsos illinit. Quis enim eius
 magnitudinē poterit explicare, quæ omnes
 cogita

cogitationes, omnia desideria, omnia ver-
 ba, & omnia opera mentis nostræ compo-
 nit, & Deum nobis propitium, Angelos be-
 neuolos, homines amatores, & omnes crea-
 turas subditas reddit: perfectio non tam vo-
 luptatibus plena, quam ipsa sanctissima vo-
 luptas est, quæ mare conscientia sedat, flu-
 ctus desideriorum tranquillat, & delicias
 Angelorum, quas in Dei cognitione & a-
 more omnis vera sapientia constituit, è cæ-
 lo in terram aduehit, & in mentes perfectio-
 rum inuehit. Perfectio seipsa honestissima;
 seipsa pulcherrima, quæ huius vitæ summa
 felicitas, quæ nos Deo amicos, Dei filios ef-
 ficat, quæ nos vnum spiritum cum Deo fa-
 cit, quanto magis erit digna, quæ ab omni-
 bus exoptetur? Si aliquando mens nostræ
 de bello cogitat, & seipsa in de virtutum ac-
 vitiorum conflictu sollicitat quare non co-
 gitat, quia vna virtus multis vitijs fortior,
 vna bona voluntas multis affectibus pra-
 uis superior, vna gratia innumeris aduersarijs
 robustior? Si vero mens humanâ tam crassa
 est, & ignara, vt nulla facta cõparatione vi-
 tiũ, illum numerũ cogitet, & solã multitudi-
 nem pro se, aut aduersus se pugnãtem ad-
 uertat, quare nõ cogitat, quoniã Deus, om-
 nia creata, Angeli & homines, cœlestia & ter-
 restria, visibilia & inuisibilia eã aduersus vi-
 tia pugnante iuuent, eã cingãt atq; defedãt?
 ideo inquit sapiẽtia de iustis loquẽs: accipiet
 B b regnum

regnum decoris, & diadema speciei de manu Domini: quoniam dextera sua teget eos, & brachio sancto suo defendet illos; accipiet armaturam zelus illius, & armabit creaturam ad ultionem inimicorum, &c. Cogita nunc o frater tepide, an possis cum centum millibus, imo cum infinitis millibus occurrere ei, qui cum viginti millibus venit ad te? an tu non poteris accipere regnum decoris & diadema speciei de manu Domini? An non poteris perfectionem consequi, qui in te ipso regnes, & in perpetuum victor coroneris, quam pueri & puellae consequi poterunt, & victis hostibus ad sanctitatem properarunt? Sed esto, quod tu non poteris, an Deus in te non poterit? hostes tuos vincere, affectus cohibere, lacertos roborare, pedes dissolvere, ut curras, & pugnes, & vincas, & victoriam de te ipso reportes? an omnis creatura Dei fortitudine armata, que pro te contra insensatos, id est, contra vitia pugnat (dum angeli te circumdant) non poterit te ad expugnandam perfectionem, & ad superandas vitiosas consuetudines adiuuare? Satis degeneris animi es, si tantis praesidijs suffultus, non vales cum hostibus ligatis confluere. Dæmones enim hostes ligati sunt, quos Christus sua morte ligavit, & ne nisi solo latratu nobis nocerent, suis doloribus compediuit. Facilis ergo nobis

DE VITA SPIRIT. EPIT. 387

est ad perfectionem & vitæ puritatem accessus, quia semper se maximam & primo aspectu inaccessibleem non viribus humanis assequimur, sed Spiritus sancti afflatu ad illam impellimur, & efficacissimis Dei auxilijs & omnium creaturarum (vt ita dicam) monitis, ad eam capessendam adiuuamur. Quis non videat facillimum esse virtutem diligere, & eius præceptis obedire, & difficillimum vitia diligere, & eorum iussis obtemperare, perfecta virtus clara est, vitium obscurum: virtus pulchra, vitium fœdum. igitur facilius est virtutem & animi puritatem colere, quã vitijs horrendis adhærere.

Omnis de perfectione doctrina tribus partibus, cognitione, desiderio, & actione concluditur: quarum cognitio intellectum perficit, desiderium voluntatem accendit, & actio tum ipsam voluntatem, tum reliquas vires animæ studio virtutis absoluit, cognitio sine desiderio parum est utilis, desiderium est sine actione mutilum, quia ad hoc datum est nobis, vt ea, quæ desiderio cupimus, labore actionis assequamur, quoniam ad hoc bona cognoscimus vt desideremus, & ad hoc cupimus, vt opere siue actione cõpleamus, Tota quidẽ perfectionis ars in amore posita est, quo Deum propter seipsum, & propter Deum proximũ quoque diligimus, & ex amore vniuersam legem imolemus.

Bbz

Ca-

C A V T XXXVII.

*Perfectionem donum Dei esse, non tamen nostram
cooperationem excludere.*

Perfectionis gemma gratissima, nec ex natura nobis obuenit, nec ex necessitate accidit, nec ex debito contingit, sed donum Dei est, & quidem amplissimum, quod Deus diues in misericordia hominibus larga manu concedit. Fidelis Deus, ait Paulus, per quem vocati estis in societatem filii eius Iesu Christi Domini nostri. Non fortuna vos impulit ad societatem Christi, qua omnis sanctitas, omnisque perfectio fidelium signata est, non fatum vos traxit, non vis astrorum adegit, sed voluntas Dei amantis vos, & liberaliter diligentis, qua nullam vim libero arbitrio intulit, ad Iesu Christi societatem (quam omnes iusti profitentur) & ad perfectionem euocauit. Quam necessitatis exclusionem hoc loco animaduertit Chrysostomus; & non solum animaduertit, sed & optima ratione stabilit. Non, inquit, vim infert Deus, neque cogit, & quisnam ad præmia, coronas, cõmuni festos dies, nolentes atque inuitos trahat? Nemo, inquam; iniurius namque esset. Hæc itaque mutatio, quæ ex homine carnali fit spiritualis, & ex peccatore iustus & sanctus, non necessitatis est, sed dextera excelli. Iosephus excellus

1. Cor. 1

Chryf.
hom. in
1. ad Co-
rint.

excelsus est (nam & in hoc celsitudinē suā
 pietatis commendat) qui commutat cogi-
 tationes & desideria terrestria in cogita-
 tiones & desideria cælestia: qui conuertit
 lutum in aurum, saccum in sericum, & ex vi-
 lissimo peccatore hominem iustum & pla-
 nē sanctum, ac perfectū educit, Si ergo per-
 fectio nec naturalis est homini, nec necessa-
 ria, nec debita; erit sine dubio benignitate
 Dei & misericordia donata. *Deus qui diues est Ephr. 2.*
in misericordia propter nimiam charitatem suam,
qua dilexit nos, & cum essemus mortui peccatis,
conuiuificauit nos in Christo (cuius gratia estis
saluati) & conresuscita uit & consedere fecit in cæ-
lestibus in Christo Iesu: vt ostenderet in seculis su-
peruenientibus abundantes diuitias gratiæ suæ in
bonitate super nos in Christo Iesu. Gratia enim
 estis saluati per fidem, & hoc non ex vobis:
 Dei enim donum est. O quam magnum do-
 num sancta perfectio, quod Iacobus Apo- *Iacob. 1.*
 stolus donum perfectum appellat: *Omne datum*
optimum, inquit, & omne donum perfectum de-
sursum est. O quam magnum donum quod
 Paulus donum cæleste vocat ! *impossibile*
est, inquit, eos qui semel sunt illuminati, gusta-
uerunt etiam donum cæleste & particeps facti sunt
Spiritus sancti, gustauerunt nihilominus bonum
Dei verbum, virtutesq; seculi venturi, &c. gustant
 donum cæleste, nempe abundantissimam
 gratiā. Si perfectio donum Dei est, exspecte-
 mus illam à Dño, & donec eam donauerit

Heb. 6.

patienter feramus, patientes simus, non nostræ salutis obliti, sed ad gemmam hanc pretiosam accipiendam cooperemur. Ad quod nos mouet Dauid, dicens: *Exspecta Dominum, viriliter age. Et confortetur cor tuum. Et sustine Dominum*: ita exspecta, ut tamen non otio torpeas, sed secundum vires tibi à Domino datas fortiter agas: ita profecto exspectandum est, quoniam Dominus non dormientibus nec oscitantibus hanc pulcherrimam margaritam perfectionis donat, sed vigilantibus, & pro ea contra seipsum, & aduersus omnia vitia decertantibus, benignè communicat: ita sustinendum, quoniam nostrum laborem ex gratia sua procedentem, & nostram cooperationem, ad sanctitatem impertiendam requirit. Nam, ut ait Leo Papa: quamuis omnium bonorum sit ipse largitor, etiam nostræ tamen fructum quærit industriæ; non enim dormientibus prouenit regnum cælorum, sed in mandatis Dei laborantibus, atque vigilantibus: ut si dona illius irrita non fecerimus, per ea que dedit, mereamur accipere, quod promittit. Ut autem sciamus perfectionem ita esse donum Dei, ut ei consequendo debeamus diuinam gratia iuuante cooperari, diuersos loquentes modos in hac re sacra scriptura frequenter usurpat, ut hoc iustitiæ, ac perfectionis operis & Dei esse & nostræ etiam industriæ Dei

Psal. 26.

Leo. ser.

7. Epip.

6. 3.

gratia fulcitæ nobis aperiat. Ait enim: *Non* Rom. 9.
volentis neque currentis, sed miserentis est Dei. Et Isa. 1.
Si volueritis, & audieritis me, bona terræ comedetis, Phil. 2.
iterum verò. Deus est qui operatur in vobis Rom. 2.
vella & perficere Et, *Reddet unicuique secundum* Ioan. 6.
opera sua: Et rursus, Nemo venit ad me, nisi pater, Iacob. 4.
qui misit me, traxerit eum, Et, appropinquate Deo, Psal. 26.
& ipse appropinquabit vobis, præterea: perfice Prou. 4.
gressus meos in semitis tuis, vt non moueantur ve- Iere. 4.
stigia mea, Et dirige semitam pedibus tuis, & om- Psal. 50.
nes via tua stabilientur. Deinde: *laua à malitia* Ezech.
cor tuum Ierusalem, vt salua fias. Et cor mun- 11.
dū crea in me Deus, & adsparges me Domine hys- Ezech.
sopo & mundabor, lauabis me, & super niuem 18.
dealabor. ac tandem: dabo eis cor nouum, &
spiritum nouum tribuam in visceribus eorum. &
facite vobis cor nouum & spiritum nouum. Hæc
 omnia & alia similia pene innumera mani-
 feste indicant omnem virtutem, omnem-
 que animæ perfectionem donum Dei esse,
 sed ita, vt laborem nostrum exigit, & in-
 dustriam non excludat. Docent etiam om-
 nem laborem & omnem industriam no-
 stram, ad perfectionem necessariam, cas-
 sam esse, & inutilem, nisi eam gratiæ diuinæ
 spiritus excitauerit, & in opus prodeuntem
 comitatus fuerit, & stabilitate ac perseue-
 rantia compleuerit. Si ergo donum hoc
 magnum, & eximium perfectionis volumus
 ei consequendo, modis omnibus, quibus

possumus cooperemur, &c. cooperemur
 itaque gratiæ Dei, ut mentis nostræ sancti-
 tatem ab eo impetrare possimus: ad quod
 Paulus ipse nos hortatur, dicens: *Aduuantes*

2. Cor. 6. *exhortamur, ne in vacuum gratiam Dei recipi-*
tis: ait enim, tempore accepto exaudiui te, & in
die salutis adiuui te: ecce nunc tempus acceptabile,
ecce nunc dies salutis. Deus namque in tem-
 pore sibi accepto exaudit nos, & in die sa-
 luti nostræ destinato gratia sua adiuuat nos.
 Hoc autem tempus non est profecto aliud
 quam tempus vitæ nostræ, quod sub Euan-
 gelica lege transigimus. Hæc dies non est
 alia, quam dies conuersionis nostræ, & vitæ
 spiritualis nostræ, quæ si æternitati compari-
 retur, non longior est hesternæ die, quæ
 præterijt. In hoc tempore Domino satis
 accepto, & in hac die ad operandam sa-
 lutem animæ nobis concessa, abundans
 gratia data est, cuius præsidio donum per-
 fectionis assequamur. Ne in vacuum re-
 cipiamus eam, sed ei fideliter & diligen-
 ter cooperemur. Hæc vnum Dei donum
 est, sed multa bona continet, quia & ani-
 mæ pulchritudinem, & memoriæ tranqui-
 litatem, & intelligentiæ lucem, & volunta-
 ris rectitudinem comprehendit, & om-
 nium virtutum animæ decorem, ac ipsius
 corporis continet puritatem. Duo igitur
 sunt, quibus homo Deo ad suam perfectio-
 nem

nem consequendam cooperatur, desiderium
 & opus: nam ardentissimis virtutis, & per
 fectionis, desiderijs ac sanctis operibus velut
 quibusdam instrumentis aptus efficitur, &
 ad excipiendum sanctitatis donum dispo-
 nitur. Nam desiderium & opus, sunt duæ *Ap. 12*
 aly datę mulieri quę peperit masculum, vt
 volaret in desertum in locum suum, vbi ali-
 tur per tempus, & tempora, & dimidium
 temporis. Quę nam est ista mulier? nonne
 anima perfectionis auida, quę spiritualis
 sapientię lucę tanquam sole vestitur, & lu-
 nam mutabilitatis proterit, & caput eius
 virtutibus tanquam stellis circumdatur? &
 quod masculum peperit nisi propositum
 proficiendi, & ad sanctitatem siue vlla cessa-
 tione properandi? in quod autem desertum
 secedit, nisi in secretum spiritualis vitę, vt
 interpretatur contemplator Richardus, in
 quo tanquam in amabili solitudine ab stre-
 pitu sæculi delitescit? Duabus itaque alis de-
 siderij, & operis in hunc desertũ volat, quia *Rieh. lib*
 benè desiderādo & operando, ad optatam *4. in*
 spiritus tranquillitatem appropriat. Ibi autem *Apoc.*
 scilicet in spiritali conuersatione alitur per *cap. 1.*
 tempus, & tempora, & dimidium temporis,
 quia in initio virtutis, & in profectu, & in
 perfectione eius diuina gratia reficitur. His
 itaque duobus pedibus desideriorum, &
 ope-

operum nobis currendum est, quos perficit
Dominus tanquam ceruorum, vt super ex-
cella statuat nos.

CAPVT XXXVIII.

*Multa esse, quae hoc perfectionis desiderium excitant,
quorum primum est ipsius aestimatio perfectiorum.*

Non est facile humano cordi his veris &
efficacibus perfectionis desiderijs arde-
re, & illorum vi, ad quaerendum perfectam
virtutem incitari: quoniam natura nostra
peccatis & immoderatis affectibus irretita,
& amorum rerum visibilium assueta, quasi duris
catenis vincula tenetur, ne in altum vo-
let, & in desiderium inuisibilem assurgat.
Quare iste amor, istudque desiderium ali-
quibus remedijs excitandum est, & hic
ignis ex duro silice cordis nostri quibusdam
ictibus excutiendus, qui cooperatur gratia
Dei, & ignem desideriorum accendant, &
nos ad capessendam perfectionem dispo-
nant.

Primum verò, quod perfectionis deside-
rijs obstat, est ignoratio perfectionis, cum
amplitudinem & Maiestatem, quia non
cognoscimus, non in multo pretio habemus
& quia eius aestimatione caremus, ideo ni-